

Założenia Systemu Partycypacyjnego w inwestycjach wiatrowych dla społeczności lokalnych

Warszawa, kwiecień 2016

Dlaczego jest potrzebny system partycypacyjny

- Instalacje wiatrowe już dziś są znaczącym podatnikiem lokalnym, przede wszystkim poprzez opłacanie podatku od nieruchomości stanowiącego dochód budżetu gminy, lecz ten fakt nie jest dostatecznie widoczny i doceniany przez mieszkańców okolic, w których sytuują się instalacje wiatrowe.
- Coraz częstsze pojawianie się wiatraków na terenach wiejskich wprowadziło w wielu miejscach zaniepokojenie i napięcie społeczne. Mieszkańcy tych terenów oczekują od inwestorów bardziej partnerskiego podejścia, a inwestorzy oczekują ram prawnych współpracy z lokalną społecznością. Silniejsze związanie instalacji wiatrowej z lokalną społecznością – beneficjentem będzie nie tylko gmina i właściciele działek ale także osoby zamieszkujące w okolicach elektrowni wiatrowych.
- W trakcie trwania inwestycji wiatrowych realizowane są dodatkowe projekty najczęściej poprawiające infrastrukturę w sołectwach i gminach, a w trakcie eksploatacji farmy wiatrowej dokonywane są różne płatności wspierające lokalne aktywności. Jest to jednak zwyczajem i nie wszyscy inwestorzy są skłonni do podejmowania tego typu działań, gdyż brakuje ram prawnych, które umożliwiłyby dokonywanie takich dodatkowych świadczeń i płatności na rzecz społeczności lokalnych, w sposób transparentny, odzwierciedlony w sprawozdaniach finansowych właścicieli wiatraków.

Dlaczego jest potrzebny system partycypacyjny

- Napięcia społeczne są znacznie mniejsze, w sytuacjach, w których lokalna społeczność ma świadomość korzyści jakie uzyskuje z tytułu funkcjonowania na danym terenie instalacji wiatrowych. Aby taki efekt był jednak trwały i powszechny wskazane byłoby wprowadzenie ram prawnych dla współwłasności instalacji wiatrowych dla lokalnych społeczności i gmin, jak również mechanizmów, które stanowiłyby atrakcyjną formę lokowania oszczędności.
- Taki system powinien dać bezpośrednie korzyści szerokim rzeszom mieszkańców sołectw i gmin, na terenie których znajdują się instalacje wiatrowe, a nie jedynie właścicielom działek, na których są zlokalizowane wiatraki, gdyż w ten sposób wzmacnia się poczucie sprawiedliwości społecznej i współudziału w pozytywnych zmianach, jakie towarzyszą inwestycjom wiatrowym
- Dzięki wprowadzanemu systemowi aukcyjnemu zmniejszającego ryzyko inwestowania w OZE, inwestycje we własność instalacji wiatrowych oraz instrumenty ich współfinansowania, mogą stanowić znakomitą metodą aktywizowania lokalnych kapitałów gmin, lokalnych przedsiębiorców jak też samych mieszkańców.

Systemy partycypacyjne – współczesny trend w Europie

- Uchwalenie w 2008 roku w Danii ustawy dającej prawo do udziału lokalnej społeczności we własności instalacji wiatrowych.
- Program rządu brytyjskiego z 2014 roku „community energy strategy” zakładający oferowanie udziałów w projektach wiatrowych.
- Program wspierania kapitałowego lokalnej partycypacji w Szkocji wprowadzony w 2014 – cel osiągnięcie 500MW mocy zainstalowanej w OZE w 2020 należących do lokalnych społeczności.
- Partycypacja kapitałowa w Niemczech.
- Spółdzielnie energetyczne, energetyka obywatelska, crowdfunding – coraz więcej lokalnych inicjatywy.

Zarys systemu proponowanego przez PSEW

Rozwiązania kapitałowe dla mieszkańców gmin w których działają elektrownie wiatrowe:

- Możliwość nabywania udziałów w projektach wiatrowych;
- Możliwość nabywania obligacji finansujących projekty wiatrowe .

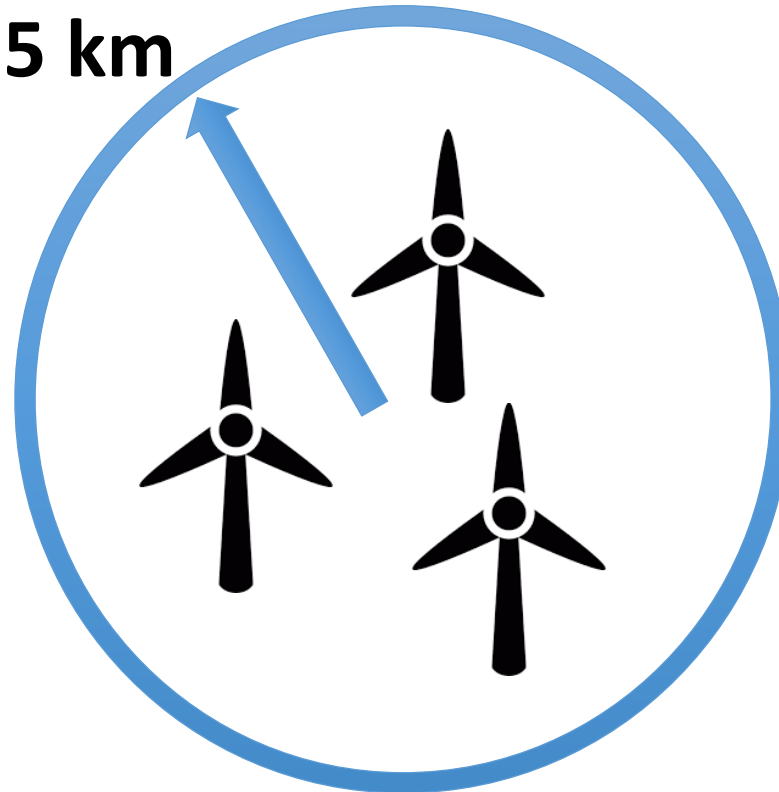
1% przychodów ze sprzedaży energii elektrycznej przez instalację wiatrową przeznaczony na świadczenia na rzecz lokalnej społeczności:

- Dopłaty do rachunków za energię dla zamieszkujących w najbliższym otoczeniu elektrowni wiatrowych;
- Dofinansowywanie lokalnych przedsięwzięć w sołectwach gdzie zlokalizowane są elektrownie wiatrowe.

System Partycypacyjny – udziały i obligacje

min. 4,5 km

System Partycypacyjny - udziały

- Wprowadzenie dla **nowych instalacji** wiatrowych (powyżej 5 MW) **obowiązku zaoferowania** lokalnej społeczności (mieszkańcy i podmioty gospodarcze zarejestrowane w gminie) udziałów w wysokości co najmniej 10% kapitału.
- Poprzez lokalną społeczność rozumie się osoby zamieszkałe przez co najmniej 12 miesięcy w promieniu 4,5 km od turbiny wiatrowej (podobnie jak to ma miejsce w Danii).
- Cena za oferowane udziały taka sama jak w przypadku inwestorów – brak uprzywilejowania cenowego kupujących, ale i brak zysku po stronie inwestorów.
- W przypadku nieobjęcia całej emisji przez osoby indywidualne, prawo objęcia pozostałej części miałyby gmina.
- Obowiązek zaoferowania w ciągu 60 dni od daty otrzymania pozwolenia na użytkowanie.
- Obowiązek sporządzenia memorandum informacyjnego i opinii audytorów oraz autoryzowanego doradcy (podobne jak dla rynku New Connect)
- Oferowanie udziałów w ramach pakietu partycypacyjnego nie będzie traktowane jako oferta publiczna
- Ograniczenia w obrocie udziałami – dla zapewnienia lokalnego charakteru współwłasności i rozproszenia udziałów (powszechności).
- Możliwość użycia platform internetowych (crowdfunding)

System Partycypacyjny - obligacje

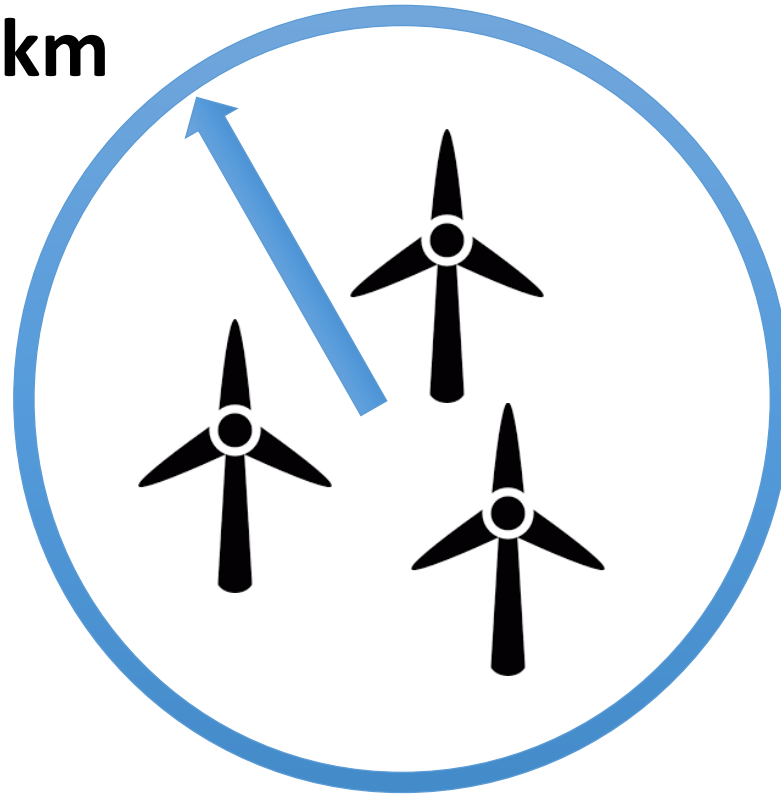

- Wprowadzenie dla **nowych instalacji** wiatrowych (powyżej 5 MW) **obowiązku**, a dla **istniejących instalacji** wiatrowych **prawa, do zaoferowania** lokalnej społeczności objęcia obligacji w wysokości co najmniej 10% łącznych nakładów inwestycyjnych.
- Poprzez lokalną społeczność rozumie się osoby zamieszkałe przez co najmniej 12 miesięcy w promieniu 4,5 km od turbiny wiatrowej (podobnie jak w przypadku emisji udziałów).
- W przypadku nieobjęcia całej emisji przez osoby indywidualne, prawo objęcia pozostałej części miałyby gmina.
- Długość finansowania minimum 15 lat; minimalne oprocentowanie obligacji WIBOR + 1,5%; obligacje spłacane w całości – schemat kredytu bankowego (annuitet).
- Obowiązek zaoferowania nie wcześniej niż w momencie otrzymania pozwolenia na użytkowanie.
- Obowiązek publikacji skróconego memorandum, opinii audytora oraz tzw. autoryzowanego doradcy (zasady rynku Catalyst)
- Pierwszeństwo w zaspokojeniu wierzycieli (z wyłączeniem banków, z którymi obligatariusze są na równych prawach).
- Emisja w oparciu o ustawę o obligacjach.
- Możliwość użycia platform internetowych (crowdfunding).

System Partycypacyjny – dodatkowe świadczenia dla lokalnej społeczności: Fundusz Partycypacyjny

min. 1 km

System Partycypacyjny – dodatkowe świadczenia dla lokalnej społeczności: Fundusz Partycypacyjny

- Właściciel elektrowni wiatrowej będzie zobowiązany do **przeznaczenia 1% przychodów** ze sprzedaży energii elektrycznej na rzecz lokalnej społeczności, na:
 - dopłaty do rachunków za energię elektryczną dla mieszkańców;
 - świadczenia na rzecz sołectw na terenie których znajdują się elektrownie wiatrowe.
- Programy w ramach Funduszu Partycypacyjnego inicjowane będą przez właścicieli wiatraków, po ich uzgodnieniu z radami sołectw, na terenie których stoją wiatraki.
- Co roku właściciel elektrowni wiatrowej będzie zobowiązany do składania sprawozdań z wykonania tego zobowiązania do urzędu gminy.
- W przypadku nie osiągnięcia wymaganej łącznej kwoty świadczeń, różnica będzie podlegała wpłacie do budżetu gminy.
- Świadczenia będą stanowiły koszt uzyskania przychodów dla właścicieli farm wiatrowych.
- Rozwiązanie obligatoryjne dla nowych elektrowni wiatrowych, **dobrowolne dla już działających** (ze względu na kwestię praw nabytych).
- PSEW przeprowadzi akcję promowania akcesu właścicieli działających farm wiatrowych do systemu świadczeń na rzecz lokalnej społeczności w ramach Systemu Partycypacyjnego.

Fundusz Partycypacyjny – dopłaty do rachunków za energię

- Prawo dopłat do rachunków za energię elektryczną będzie dotyczyć osób zamieszkałych w promieniu nie mniejszym niż 1 km od turbiny, od co najmniej 12 miesięcy (dla parków wiatrowych powyżej 5 MW).
- Dopłata będzie przyznana po zgłoszeniu się zainteresowanych w odpowiedzi na ofertę ogłoszoną w ciągu 60 dni od daty uzyskania pozwolenia na użytkowanie.
- Dopłata będzie wynosiła 20 – 50% ustalonego limitu zużycia energii elektrycznej, według taryfy lokalnego dostawcy.
- Limit zużycia będzie wynosił:
 - 1) 900 kWh w roku kalendarzowym - dla gospodarstwa domowego prowadzonego przez osobę samotną;
 - 2) 1250 kWh w roku kalendarzowym - dla gospodarstwa domowego składającego się z 2 do 4 osób;
 - 3) 1500 kWh w roku kalendarzowym - dla gospodarstwa domowego składającego się z co najmniej 5 osób.
- Dopłaty do rachunków za energię nie powinny podlegać u beneficjentów podatkowi dochodowemu i nie powinny wpływać na wielkość podstawy do wymiaru świadczeń społecznych.

System Partycypacyjny a Ustawa o inwestowaniu w elektrownie wiatrowe

- System Partycypacyjny powinien dotyczyć wszystkich lokalnych przedsięwzięć energetycznych, nie tylko energetyki wiatrowej.
- Sektor energetyki wiatrowej jest gotowy promować rozwiązania pakietu partycypacyjnego i być pierwszym który w praktyce wdroży nowe rozwiązania.
- Program Funduszu Partycypacyjnego dla lokalnych społeczności „1%” może być wprost włączony do Ustawy o inwestowaniu w elektrownie wiatrowe.
- Zdaniem PSEW, System Partycypacyjny powinien być rozpatrywany łącznie ze zmianą zapisów projektowanej ustawy dotyczących podstawy opodatkowania podatkiem od nieruchomości - utrzymanie dotychczasowego poziomu opodatkowania.
- Zdaniem PSEW, wprowadzenie pakietu partycypacyjnego w znaczący sposób zmieni percepcję elektrowni wiatrowych w społecznościach lokalnych, co umożliwi wprowadzenie rozsądnych i proporcjonalnych wytycznych lokalizacyjnych dla turbin wiatrowych np. 1000m, chyba że lokalny plan miejscowy ustali mniejsze odległości i zostanie uchwalony większością 3/5 głosów.
- Propozycje konkretnych zapisów legislacyjnych zostały przekazane do Sejmu oraz ministerstw energii i infrastruktury, oraz Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.
- Rozwiązania kapitałowe Systemu Partycypacyjnego wymagają większego zakresu prac, niemniej jednak zdaniem PSEW – są możliwe do wypracowania w ciągu najbliższych kilku miesięcy.

Dziękujemy

www.psew.pl